

6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ

PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Cílem hodnocení je poskytnout zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává žák informace o tom, jak dané učivo zvládá, jak dokáže využít toho, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má postupovat, aby nedostatky odstranil. Součástí hodnocení je také hodnocení chování a projevu. Celkově však nesmí vést ke snižování sebedůvěry žáka. Jedním z hlavních cílů pedagogické práce by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – tj. motivace prostřednictvím známek. Naopak by mělo docházet k posilování motivace vnitřní, která je podporována žákovým sebehodnocením.

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žákovské „portfolio“. Jedná se shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovali stav vědomostí a dovedností žáka a osvojených kompetencí ve vzdělání. Materiály mají různou podobu. Žáci mohou do svého portfolia zařazovat i úspěchy mimoškolní činnosti.

ZÁVAZNÉ FORMY HODNOCENÍ

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

1 - výborný, 2 – chvalitebný, 3 - dobrý, 4 - dostatečný, 5 - nedostatečný. Znamka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování žáka.

Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažených vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů. V případě zhoršení prospěchu je nutno ihned informovat rodiče a konzultovat daný problém. Klasifikuje se vždy jen dostatečně procvičené učivo. Všechny písemné práce, testy, diktáty... jsou vždy včas předem oznámeny žákům, aby měli dostatek času se na ně připravit.

Žák má právo si své případné neúspěšné hodnocení plně opravit (po dohodě s vyučujícím). Kontrolní písemné práce se archivují 2 roky.

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

Kritéria klasifikace prospěchu

- 1- Žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání rychle, v určeném čase, s výrazným podílem samostatné práce a jen s minimální pomocí učitele. Projevuje výrazný zájem o výuku a pozitivní rozvíjení své osobnosti. Řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.
- 2- Žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase jen s malou pomocí učitele. Je schopen samostatně pracovat. Projevuje zřetelný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava a plnění zadaných úkolů vykazuje drobné nedostatky. Při výuce se snaží využívat svých schopností, možností a rezerv.
- 3- Žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele. Samostatné práce je schopen jen částečně. Projevuje zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně, vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.
- 4- Žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší než určený čas, jen některých stanovených výstupů. Samostatné práce není téměř schopen. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava trvale vykazuje výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo a nejeví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.
- 5- Žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů, ani ve výrazně delším, než určeném čase, a to i přes maximální pomoc učitele. Samostatné práce není schopen, o výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá, snahu zlepšit tento stav neprojevuje.

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, prezentace školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada. Využívá se 3 stupňů hodnocení: 1 - velmi dobré, 2 - uspokojivé, 3 - neuspokojivé.

Žáci zvládají výstupy jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka.

Jsou schopni řešit problémové situace a úroveň komunikačních dovedností.

Řeší předpokládané problémy tvůrčím způsobem.

Zvládají změny v chování, v postojích a dovednostech. Osvojují si určitou míru zodpovědnosti a tolerance.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve škole jsou **integrováni inkudováni** žáci s poruchami učení a chování. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení závěrů PPP a hodnocení je individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení žáka.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a.) ovládnutí učiva předepsaného osnovami:

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b.) úroveň myšlení

- pohotově, bystře, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i za pomoci návodních otázek

c.) úroveň vyjadřování

- vystižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávně i za pomoci návodních otázek

d.) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úlohy, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e.) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a k práci nepotřebuje mnoho podnětů
- má malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Použití slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

Postup do dalšího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci 2. pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák I. stupně základní školy, který již v rámci I. stupně opakoval ročník, a žák II. stupně, který již v rámci II. stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Dodatečná zkouška

Dodatečnou zkoušku koná žák:

Který nemohl být klasifikován pro závažné příčiny na konci 1. pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena nejpozději do 2 měsíců po skončení 1. pololetí, ve výjimečných případech do konce klasifikačního období za 2. pololetí.

Který nemohl být klasifikován pro závažné příčiny na konci 2. pololetí. Termín dodatečné zkoušky určí ředitel školy tak, aby klasifikace mohla být provedena do 31. srpna příslušného školního roku, nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který z vážných důvodů nemohl být klasifikován do 15. října, opakuje ročník.

Který podle posouzení vyučujícího nemá v daném předmětu dostatečný počet známek ve srovnání s ostatními žáky třídy z důvodu vysoké absence. O dodatečné zkoušce rozhoduje pedagogická rada na návrh vyučujícího daného předmětu.

Přezkoušení

Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, může zástupce žáka požádat o komisionální přezkoušení příslušného školního inspektora. V takovém případě jmenuje komisi školní inspektor. Přezkoušení provede komise do 10 dnů. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka je nepřípustné.

Opravná zkouška

Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Žák koná opravnou zkoušku v případě, že byl na konci druhého pololetí klasifikován stupněm nedostatečně nejvýše ve 2 předmětech.

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

Termíny opravných zkoušek určí ředitel školy tak, aby byli vykonány nejpozději do 30. srpna. Pokud se žák v tomto termínu z vážných důvodů nemůže k opravné zkoušce dostavit, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněčně nejbližší vyšší ročník.

Žák může v jednom dnu skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

O termínu konání opravné zkoušky informuje třídní učitel písemně zákonného zástupce. Žák, který se bez vážných důvodů ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nedostaví a do 2 dnů se neomluví, je klasifikován z daného předmětu stupněm prospěchu nedostatečný.

Komisionální přezkoušení

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jiný, krajským úřadem jmenovaný, pedagogický pracovník školy
- zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
- přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP ZV

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Vyjádří se slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se ŠVP.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Výstupní hodnocení

~~Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělávání ve struktuře vymezeném RVP ZV. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o možnostech žáka a jeho nadání, o předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka, o chování žáka v průběhu povinné školní docházky, o dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka~~

~~Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola na konci prvního pololetí také v 5. a 7. ročníku, jestliže se hlásí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena RVP talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.~~

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany ČR

Při hodnocení žáků, kteří nejsou občany ČR a plní v ČR povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalostní čj považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků z vzdělávacího obsahu, vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného RVP ZV se na konci 3 po sobě jdoucích pololetích po zahájení docházky do školy v ČR vždy považuje dosažená úroveň znalostí českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Hodnocení práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou hodnotí ~~na vysvědčení stupni:~~ pracoval(a) úspěšně
pracoval(a)

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje stupni

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

- prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný.

- neprospěl(a)

Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný.

Obecné zásady hodnocení

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka. U průběžného hodnocení používáme různé formy: klasifikaci, slovní hodnocení a sebehodnocení žáků. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě. Obecná pravidla pro hodnocení jsou součástí ŠVP – ZV.

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

Kritéria hodnocení

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- změny v chování, postojích a dovednostech
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

Písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení...
Ústní zkoušení, mluvený projev.
Zpracování referátů a prací k danému tématu.
Úprava sešitů, samostatné aktivity, domácí úkoly.
Modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky...
Výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce ...
Projektové dny celoškolské, ročníkové a skupinové práce
Vědomostní a dovednostní testy Kalibro pro 3., 5., 7. a 9. ročníky

Sebehodnocení

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni již od 1. ročníku. V 1. ročníku probíhá nejčastěji ústně a formou značek. Ve 2. - 5. ročníku se učí písemnému vyjádření. Sebehodnocení žáků probíhá po ukončení tematických celků.
Na II. stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých předmětů průběžně, ústně i písemně po ukončení tematických celků.

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

Ověřování klíčových kompetencí

Na I. stupni probíhá ověřování na konci každého pololetí. Pro žáky jsou připraveny písemné práce a projektové dny, při nichž učitel sleduje naplňování kompetencí u jednotlivých žáků a zástupce ředitele školy sleduje úroveň v jednotlivých třídách a ročnících. Výsledky pozorování jsou zpracovány a vyhodnoceny.

Na II. stupni probíhá ověřování klíčových kompetencí na základě písemných prací, projektů a dotazníků. Žáci si vytváří žákovského portfolio.

Kritéria pro hodnocení ústní prezentace

Jednotlivá kritéria jsou hodnocena stupni 1 - 4, výborný, dobrý, slabý, nedostatečný

1. Žákovi se daří vzbudit a udržet pozornost posluchačů.
2. Žák hovoří v celých větách, používá bohatých jazykových prostředků.
3. Žákův projev není monotónní – hodně užívá zvukových prostředků.
4. Na žákovi nejsou patrné známky trémy.

Kritéria pro hodnocení skupinové práce

Podle uvedených kritérií hodnotí svou práci žák sám a následně ho hodnotí spolužáci a učitel.

a.) Podíl na práci skupiny

- Bez zaváhání se účastnil diskuse ve skupině
- Na práci skupiny se podílel odpovídající měrou
- Pokoušel se ve skupině dominovat, přerušoval ostatní
- Účastnil se skupinových aktivit

b.) Držení se tématu

- Dával pozor, poslouchal, co bylo řečeno a uděláno
- Svými poznámkami se snažil vracet členy skupiny zpět k tématu
- Utíkal od tématu nebo měnil téma
- Držel se tématu

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

c.) Navrhování užitečných nápadů a myšlenek

- Přicházel s myšlenkami a nápady, které pomáhaly skupině v její práci
- Přicházel s užitečnou kritikou a komentáři
- Ovlivnil rozhodnutí skupiny a její plány
- Přišel s užitečnými nápady

d.) Uznání

- Vyjadřoval se pozitivním a povzbuzujícím způsobem o členech skupiny a jejich nápadech
- Vyjadřoval ostatním uznání a pochvalu za jejich nápady
- Vyjadřoval se znevažujícím nebo nepřátelským způsobem o členech skupiny
- Vyjadřoval druhým uznání

e.) Zapojování druhých

- Snažil se zapojit ostatní členy skupiny kladením otázek, dotazováním se na jejich názor a vybízením je ke spolupráci
- Snažil se docílit, aby skupina spolupracovala a dosáhla konsensu
- Vážně se zabýval nápady, se kterými přišli ostatní
- Snažil se zapojit ostatní

f.) Komunikace

- Mluvil jasně a srozumitelně
- Vyjadřoval své myšlenky jasně a efektivně
- Komunikoval jasně a srozumitelně

g.) Celkový dojem

- Tato pracovní skupina mi pomohla zlepšit porozumění problému a způsobům jeho řešení lépe, než kdybych pracoval sám
- Práce v této skupině byla velmi příjemnou zkušeností

Základní škola, Košťany, Komenského náměstí 351, okr. Teplice

Hodnocení provádějí ve škále 1 - 4 téměř vždy, často, někdy, zřídka. K udržení vnitřní motivace přispívá kromě smysluplnosti činnosti také příležitost spolupracovat a rozhodovat nebo alespoň spolurozhodovat o různých aspektech této činnosti. Proto je důležité, aby do procesu tvorby kritérií byli zapojeni i žáci. Lze se s žáky domlouvat na kritériích známek. Je možné při navrhování známky porovnat hodnocení žáka, učitele a hodnocení spolužáka, porovnávat argumenty.